

Frymburské ozvěny

Vydává Obecní úřad v Novém Hrádku

září 1996

cena 4,- Kč

Krátce...

☞ 7. června TJ Sokol uspořádala **taneční zábavu** se skupinou PENTAVOX spojenou s koncertem Jiřího Schelingera

☞ Největší událostí roku v naší obci byly **oslavy 100 let trvání TJ Sokol Nový Hrádek**, které organizovala místní TJ se župou Podkrkonošskou - Jiráskovou a s obecním úřadem. Proběhly ve dvou částech.

15. a 16. června na sokolském hřišti:

župní stanování	slavnostní průvod
sportovní soutěže žactva	veřejné cvičení
táborák	Česká beseda

Účast byla 250 cvičenců ze 7 míst župy a 500 diváků. Počasí bylo velmi pěkné.

29. a 30. června v sokolovně:

slavnostní schůze	výstava sokolských dokumentů
výstava sokolských dokumentů (zah.)	loutkové představení
kulturní program	koncert Stavostrojky
zpívání při varhanách	malá kopaná (na hřišti)
společná večeře	

taneční zábava při hudbě Elastic

Slavnostní schůze se zúčastnilo 170 členů a hostů. Počasí bylo nepříznivé.

☞ Na rozloučení s prázdninami zahráli místní herci 1. září dětem v sokolovně **loutkové představení "O hloupém Honzovi a hodném drakovi"**

☞ 3. září vystoupila v místním kině **varietní skupina "ŠAMANY - BRNO"** s devadesátiminutovou **MAGICKOU SHOW**

☞ 7. září měli občané příležitost volné prohlídky nově a velmi vkusně zrekonstruovaného prostoru mateřské školy a školní jídelny v Hradní ulici

☞ 13. září uspořádala TJ Sokol koncert skupiny VITACIT

Sportologie - Moserův zákon sportovního diváka:

Nejzajímavější okamžik zápasu se odehraje ve chvíli, když se zakoukáte na výsledkovou tabuli nebo si skočíte koupit párek.

A. M.

ŠKOLSTVÍ V NOVÉM HRÁDKU

Mateřská škola, školní kuchyň a školní jídelna v rekonstruované budově bývalé školy č.p. 102 v Hradní ulici

2. září 1996 otevřeny.

PRVNÍ ZPRÁVY

V Pamětní knize obecné školy města Nového Hrádku, nově založené a sepsané léta Páně 1876 Josefem Jiřím Novotným, řídícím učitelem, čteme: *"Nový Hrádek, město, v kterém se škola zdejší nalézá, má veskrz hornaté položení ve východním dílu královéhradeckého kraje, hejtmanství a okresu Nového Města n/M. Dle farní i školní pamětní knihy jest škola v Novém Hrádku od nepamětných časů. První škola, o které se s bezpečností ví, a která až do roku 1769 stála, byla od obce Nového Hrádku vystavená a stála proti kostelním dveřím v rohu nynější farské zahrady. Za odstoupení stavebního místa pro novou zase školu bylo dle kontraktu 19. srpna 1768 a v Opočně 24. srpna 1768 - který jest ve farním archivu k nalezení - bylo to staré stavební místo se zahradou farskou spojené a na náklady obce oplotěné. Tato nově vystavěná škola stála zase od roku 1769 až do roku 1847. První učitel, o kterém se s bezpečností ví, jmenoval se Petr."*

V roce 1848 po požáru této staré dřevěné školy byla postavena škola nová: *"Dne 5. listopadu 1848 při dopoledních službách Božích slavně posvěceno jest školní stavení, při čemž dějepravce řeč přiměřenou drží, všem účastníkům díla toho díky vzdával a k bedlivému navštěvování školy povzbuzoval, národní pak obrana v špalíru slavnost tu zvelebovala. Škola byla mile vystavěna, dvě třídy pro žáky světlé způsobeny a na ostatní pohodlí náležitý zřetel obrácen. Kromě fary není mezi dřevěnými staveními krásnějšího nad školu!"*

Tato škola zůstala dvojtřídní až do r. 1875, kdy pro třetí třídu byla pronajata místnost v soukromém domě na náměstí. 6. září 1880 o půl jedenácté hodině v noci vypukl požár, který se šířil po celé ulici podfarské, dnes Hradní. Vyhořelo 26 čísel, mezi nimi škola a fara, oboje úplně dřevěné.

Krátce...

☞ 7. června TJ Sokol uspořádala **taneční zábavu** se skupinou PENTAVOX spojenou s koncertem Jiřího Schelingerera

☞ Největší událostí roku v naší obci byly **oslavy 100 let trvání TJ Sokol Nový Hrádek**, které organizovala místní TJ se župou Podkrkonošskou - Jiráskovou a s obecním úřadem. Proběhly ve dvou částech.

15. a 16. června na sokolském hřišti:

župní stanování	slavnostní průvod
sportovní soutěže žactva	veřejné cvičení
táborák	Česká beseda

Účast byla 250 cvičenců ze 7 míst župy a 500 diváků. Počasí bylo velmi pěkné.

29. a 30. června v sokolovně:

slavnostní schůze	výstava sokolských dokumentů
výstava sokolských dokumentů (zah.)	loutkové představení
kulturní program	koncert Stavostrojky
zpívání při varhanách	malá kopaná (na hřišti)
společná večeře	
taneční zábava při hudbě Elastic	

Slavnostní schůze se zúčastnilo 170 členů a hostů. Počasí bylo nepříznivé.

☞ Na rozloučení s prázdninami zahráli místní herci 1. září dětem v sokolovně **loutkové představení "O hloupém Honzovi a hodném drakovi"**

☞ 3. září vystoupila v místním kině **varietní skupina "ŠAMANY - BRNO"** s devadesátiminutovou **MAGICKOU SHOW**

☞ 7. září měli občané příležitost volné prohlídky nově a velmi vkusně zrekonstruovaných prostor mateřské školy a školní jídelny v Hradní ulici

☞ 13. září uspořádala TJ Sokol koncert skupiny **VITACIT**

Sportologie - Moserův zákon sportovního diváka:

Nejzajímavější okamžik zápasu se odehraje ve chvíli, když se zakoukáte na výsledkovou tabuli nebo si skočíte koupit párek.

A. M.

ŠKOLSTVÍ V NOVÉM HRÁDKU

Mateřská škola, školní kuchyň a školní jídelna v rekonstruované budově bývalé školy č.p. 102 v Hradní ulici

2. září 1996 otevřeny.

PRVNÍ ZPRÁVY

V Pamětní knize obecné školy města Nového Hrádku, nově založené a sepsané léta Páně 1876 Josefem Jiřím Novotným, řídícím učitelem, čteme: *"Nový Hrádek, město, v kterém se škola zdejší nalézá, má veskrz hornaté položení ve východním dílu královéhradeckého kraje, hejtmanství a okresu Nového Města n/M. Dle farní i školní pamětní knihy jest škola v Novém Hrádku od nepamětných časů. První škola, o které se s bezpečností ví, a která až do roku 1769 stála, byla od obce Nového Hrádku vystavená a stála proti kostelním dveřím v rohu nynější farské zahrady. Za odstoupení stavebního místa pro novou zase školu bylo dle kontraktu 19. srpna 1768 a v Opočně 24. srpna 1768 - který jest ve farním archivu k nalezení - bylo to staré stavební místo se zahradou farskou spojené a na náklady obce oplotěné. Tato nově vystavěná škola stála zase od roku 1769 až do roku 1847. První učitel, o kterém se s bezpečností ví, jmenoval se Petr."*

V roce 1848 po požáru této staré dřevěné školy byla postavena škola nová: *"Dne 5. listopadu 1848 při dopoledních službách Božích slavně posvěceno jest školní stavení, při čemž dějepravce řeč přiměřenou drží, všem účastníkům díla toho díky vzdával a k bedlivému navštěvování školy povzbuzoval, národní pak obrana v špalíru slavnost tu zvelebowała. Škola byla mile vystavěna, dvě třídy pro žáky světlé způsobeny a na ostatní pohodlí náležitý zřetel obrácen. Kromě fary není mezi dřevěnými staveními krásnějšího nad školu!"*

Tato škola zůstala dvojtřídní až do r. 1875, kdy pro třetí třídu byla pronajata místnost v soukromém domě na náměstí. 6. září 1880 o půl jedenácté hodině v noci vypukl požár, který se šířil po celé ulici podfarské, dnes Hradní. Vyhořelo 26 čísel, mezi nimi škola a fara, oboje úplně dřevěné.

STAVBA NOVÉ ŠKOLY (=budova čp. 102 letos rekonstruované mateřské školy v Hradní ulici)

"Za staveniště pro novou budovu školní schváleno bylo protokolem komisionelním ze dne 17. března 1881, čís. 559 místo stavební zbylé po staré vyhořelé škole s tou však podmínkou, když k tomuto místo přikoupeno bude 180 m² od zahrady farní. Toto stavební místo schváleno bylo přípisem slavné c.k. okresní školní rady v Novém Městě n/M. ze dne 20. prosince 1884 čís. 2497. Dne 24. ledna 1886 zaslán stvrzený plán tento místní školní radě, aby jednání konkurenční provedeno bylo. Ve schůzi místní školní rady dne 7. března 1886 oznámil pan předseda, co vykonáno bylo ve příčině stavby budovy školní. Konkurenční jednání s přiškolenými obcemi provedeno 17. března 1886. Přípisem slavné c.k. okresní školní rady dne 18. dubna 1886 ustanoveny podmínky, jimiž při stavbě školy řídit se jest.

...Když pak škola úplně dostavena byla, přišla c.k. komise - 22. října 1887 - a uznala stavbu za úplně dobrou a protož byla přijmuta, jelikož pak již nastal čas zimní, raděno toutéž školní radou, aby se do této budovy stěhovalo až na jaře. Místní školní rada, nehledě k radě této, usnesla se ve své schůzi dne 5. listopadu na tom, aby se do nové školní budovy přestěhovalo 14. t.m. Před tím pak musí se ve škole pilně vytápěti.

...Nový školní rok 1888/89 započal slavnými službami Božími dne 15. září 1888, po kterých sdělen dítkám pořádek příštích dní a výňatek ze školních pravidel... "

ŠKOLA MĚŠŤANSKÁ

Již dlouhou řadu let před 1. světovou válkou usilováno bylo o zřízení měšťanské školy v Novém Hrádku, ale cíle bylo dosaženo teprve dne 18. září 1919 a v nově zřízené škole započato s vyučováním. Z nedostatku jiných vhodných místností byla škola umístěna nejprve v obecné škole a v r. 1921 bylo přikročeno ke stavbě nové budovy státní měšťanské školy, která byla slavnostně otevřena 7. října 1923.

REKONSTRUKCE ZÁKLADNÍ ŠKOLY - BÝVALÉ MĚŠŤANSKÉ ŠKOLY

Potom nastalo dlouhé období téměř 70-ti let, kdy bylo nutno se zabývat stavem školních budov. Za tuto dobu se mnohé změnilo a školy bylo třeba nutně modernizovat a opravovat. Nejdříve byly v budově bývalé měšťanské školy v Náchodské ulici dosud suché WC nahrazeny WC splachovacími včetně umyvadel. Stávající kamna na tuhá paliva v každé učebně byla nahrazena akumulacími kamny a navíc toto vytápění bylo zřízeno i na chodbách a ve sborovně i ředitelně. Byla provedena nová elektroinstalace budovy.

PŘÍSTAVBA ZÁKLADNÍ ŠKOLY - BÝVALÉ MĚŠŤANSKÉ ŠKOLY

Abyste všechny třídy základní školy nebyly umístěny ve dvou budovách, bylo rozhodnuto započít s přístavbou 4 učeben, kabinetů, sociálního zařízení, šaten a kotelny s akumulacím ohřevem vody el. energií pro ústřední vytápění budovy přístavby. Toto vše za pomoci a podpory tehdejšího školského odboru Okresního národního výboru v Náchodě.

1. září 1989 byla přístavba školy slavnostně otevřena. Kompletní základní škola již v jedné budově byla moderně vybavena, odpovídající požadavkům polytechnické výchovy dětí.

REKONSTRUKCE ŠKOLNÍ BUDOVY Č.P. 102 (= bývalé obecné školy v Hradní ulici)

Dostavbou základní školy bylo v Novém Hrádku vyřešeno základní školství. Bylo však ještě třeba vyřešit modernizaci mateřské školy a jídelny žáků školního i předškolního věku včetně kuchyně. Ihned se započalo s přípravami na zřízení těchto prostorů v budově bývalé obecné školy v Hradní ulici, která od svého postavení v roce 1887 (to je za více než 100 let) značně zchátrala. Pokud měla budova školství sloužit dál, musela by se bezpodmínečně rekonstruovat. Vždyť jen provoz kuchyně již neodpovídal hygienickým předpisům a bylo jen otázkou času, kdy se bude muset budova uzavřít. A co potom?

Na 50 účastníků tohoto setkání po uvítacím proslovu starosty pana Josefa Svatoňe a stručném seznámení s průběhem prací na rekonstrukci budovy si prohlédlo všechny prostory nové mateřské školy, školní jídelny a kuchyně. Po prohlídce si všichni zasedli v jídelně ke vzájemnému sdělování dojmů. Pracovnice školní jídelny a kuchyně v nových pěkných úborech připravily pro všechny malé pohoštění. Jejich úsměvy a veselá nálada přispěly k dobré pohodě.

Byla to nádherná atmosféra. Radost nad dobrým, zdařilým dílem byla veliká. A pro hrádovského starostu a obecní zastupitelstvo byla hojná účast pozvaných potěšením a ctí.

Den otevřených dveří pro veřejnost byl dne 7. září 1996. Zařízení si přišlo prohlédnout asi 180 občanů bez rozdílu věku. Nepřišli jenom místní, ale i ti, kteří tuto školu navštěvovali před mnoha lety a dnes žijí v různých koutech naší vlasti. Ve dveřích kuchyně užasli nad velikostí prostoru, moderním zařízením, bělostí obkladů a podlahy. Ti starší vzpomínali, kde byla jaká třída obecné školy, když oni sem chodili, mnozí litovali, škoda, že již nejsou mladí... Ti mladší pamatovali dobu mateřské školy a přemýšleli, co ve kterých místech bylo. Všichni se shodli na tom, že je obdivuhodné, co se podařilo v tak krátké době ze starých prostor vytvořit

Závěrem je třeba vyzvednout - a to bylo také účelem tohoto pojednání - čemu naši předkové v tomto městečku v dějinách dávali přednost a k čemu se dnešní obyvatelé hlásí - to je k všestranné vzdělanosti.

Je naším přáním, přáním novohrádovských, aby z naší školy vycházeli lidé oproštěni od lhostejnosti, zloby a nenávisti, žili v bratrské pospolitosti a vzájemné úctě.

Jiří Hlaváček

CO NOVÉHO NA VĚTRNÉ FARMĚ V NOVÉM HRÁDKU

Jak většina občanů ví, na úpravě větrných elektráren - odstranění hlučnosti, se pracuje prakticky déle než jeden rok. Jedná se o snížení hlučnosti tak, aby provoz splňoval stanovené limity 50 dB (decibelů) pro den a 40 dB pro noc. Tyto hodnoty nesmí být v žádném případě překročeny. Z podnětu obce a dalších institucí bylo v měsíci dubnu t. r. provedeno měření Národní referenční laboratoří pro hluk v komunálním prostředí při Okresní hygienické stanici v Ústí nad Orlicí. Na základě výsledků tohoto měření byly prováděny další úpravy na elektrárnách za účelem snížení hlučnosti, aby mohl být zahájen zkušební provoz, o který v květnu t. r. investor požádal odbor výstavby při MěÚ v Náchodě. Další dvě měření proběhla v červenci t. r. a jejich výsledky umožňují chod elektráren pouze v denní době, to je od 6.00 do 22.00 hodin. Limit nočních hodnot je zatím stále překračován. Je samozřejmé, že je v zájmu investora snížit hlučnost pod přípustnou hodnotu tak, aby byl umožněn i provoz v nočních hodinách.

Na základě těchto výsledků a úprav bylo v úterý dne 10. 9. 1996 skutečně ustátno jednání všech zainteresovaných stran na Obecním úřadě v Novém Hrádku, kde bylo dohodnuto, za jakých podmínek bude investorovi povolen zkušební provoz pro denní dobu. Po vydání písemného povolení ke zkušebnímu provozu a jeho nabytí právní moci, to znamená, od kterého dne přesně bude provoz povolen, bude veřejnost včas informována. Jak navrhl jeden člen obecního zastupitelstva, bude pro účely informovanosti občanů o větrných elektrárnách vyčleněna jedna vývěsní skříňka na náměstí, kde budou včas vyvěšovány všechny informace a změny, týkající se větrné farmy.

Jako všechny zúčastněné strany při výše uvedeném jednání, tak i obec měla právo se ke zkušebnímu provozu vyjádřit. Je samozřejmé, že obec tohoto práva využila a své stanovisko písemně předala odboru výstavby MěÚ v Náchodě. Rozhodné slovo k uvedenému provozu a jeho problematice má OHS Náchod, která především má ve svém poslání chránit zdraví občanů.

Je samozřejmé, že obecní zastupitelstvo podporuje ekologickou výrobu el. energie, ale pouze za takových podmínek, aby v žádném případě nedocházelo k obtěžování občanů naší obce stále bydlících, ale i těch, kteří k nám na Nový Hrádek dojíždějí za rekreací a odpočinkem. Nelze se také malomyslně bránit technickému pokroku, ale nelze také podporovat něco, co pokulháva za věcí ve světě již dávno a dobře fungující. Nelze se také bránit a mít námitky proti zřizování drobných provozoven v naší obci. Sebemensi podnikatelský subjekt má přínos pro obec. Vše ale musí splňovat právní normy a předpisy, aby bydlení nás všech se nestalo utrpením.

Josef Svatoň
starosta

Z historie Nového Hrádku 3)

(stručný nástin)

PhDr. Ladislav Hladký, CSc. (Okresní muzeum Náchod)

Z kněží, kteří působili na hrádecké faře, se musíme zmínit alespoň o Josefu Mirovítu Královi (1789-1841). Pocházel z rodiny mlynáře na Opočensku, která odvozovala svůj původ od vladyckého rodu Králů z Dobré Vody. Gymnázium a filozofii vystudoval u piaristů v Litomyšli, bohoslovecký seminář v Hradci Králové. Po vysvěcení kaplanoval v letech 1811-1817 v Novém Hrádku, na přelomu let 1817-1818 po J.L. Zieglerovi, vůdčí osobnosti národního hnutí ve východních Čechách, krátce spravoval dobřanskou lokálii, pak byl přeložen jako kaplan do krkonošské Jilemnice, odkud po dvou letech přešel do nedaleké Horní Branné, kde byl v r. 1832 jmenován farářem. V době svého novohrádeckého působení pod Zieglerovým přímým vlivem uveřejňoval od roku 1813 v Hromádkových vídeňských Prvotinách pěkných umění básně a drobná pojednání. Publikoval také v jiných časopisech (např. v Časopise Českého muzea redigovaném F. Palackým). Několik samostatných prací historického, náboženského a pedagogického zaměření vydal u J.H. Pospíšila v Hradci Králové. Z nich si dodnes nespornou hodnotu uchoval třísvazkový Průvodce po biskupství královéhradeckém aneb Topografické a historické popsání všech měst, městeček, panství, hradů, klášterů, statků, sídel rytířských, vesnic a zbořených hradů i s památnými udalostmi jejich, v témž biskupství se nacházejících (1825-1827), bohužel nedokončený. K naší velké lítosti v něm chybějí pasáže o děkanstvích a farnostech z Orlických hor a Podorlicka, konkrétně o Novém Hrádku. J. M. Král udržoval osobní i písemné kontakty s mnoha obrozenci, konkrétně např. s dobrušským studovaným kupcem Františkem Vladislavem Hekem. Oba patřili k Zieglerovým "novokřtěncům", oba z jeho podnětu přijali svá vlastenecká jména.

Dne 10. dubna 1736 na přimluvu držitele opočenského panství Rudolfa Josefa hraběte Colloredo, svobodného pána z Wallsee, vydal císař Karel VI. jako český král listinu, již městečku Hrádku, "nepřízní časů úplně zničenému", udělil tři výroční trhy, a sice první středu po Velikonocích, v pondělí po Nanabevzetí Panny Marie (po 15. srpnu) a v den Moudrosti Boží (17. prosince), a jeden týdenní trh. Co to byla ona "nepřízeň časů" (v německém originále latinsky "injuria temporum"), se můžeme jen dohadovat. Snad to byly průtahy ruských ("moskovitých") pluků v r. 1735 proti zvolenému polskému králi Stanislavu

Leszczyńskému za války o nástupnictví v Polsku. O jejich přítomnosti v Hrádku však zatím bohužel na rozdíl od Dobrušky nic nevíme.

Dr. Antonín Profous ve svém dosud uznávaném, velmi užitečném a stále používaném čtyřsvazkovém díle Místní jména v Čechách vyslovil názor, že "prvotní jméno Hrádek bylo rozšířeno po nějakém obnovení osady na Nový Hrádek už v 18. stol." Z toho, co zatím v dějinách obce v 18. stletí víme, by bylo víceméně logické, že podnětem k tomu by mohlo být právě udělení tří výročních a jednoho týdenního trhu v r. 1736 po zničení městečka onou "nepřízní časů". Tomu by nasvědčovalo, že v Topografii Jaroslava Schallera, ve svazku věnovaném Hrádeckému kraji z r. 1790, nacházíme u Hrádku názvy Neu-Hradek, Nowy Hradek a Neo-Hradeca. Z toho by vyplývalo, že MJ Nový Hrádek se ustálilo v letech 1736 - 1790. Mohlo by tomu tak být, kdybychom ve farní kronice nečetli termín "parochia Neohradecensis" (tedy "fara novohrádecká") již k r. 1721. Není tedy vyloučeno, že MJ Nový Hrádek se konstituovalo delší dobu, přibližně sedm desetiletí. Jistotu budeme mít teprve po důkladném paleografickém rozboru kroniky, protože je možné, že autorem zápisů, jež jsou v podstatě opisy různých listin, účtů apod., je farář, který je pořídil až dodatečně koncem 18. století. U žádného zápisu jsem totiž nenašel jméno faráře, který je jejich autorem. Není vyloučeno, že podnětem k doplnění názvu mohlo být i obnovení fary (1721) a barokní přestavba kostela (1721 - 1723).

Nicméně je jisté, že již před r. 1790 muselo městečko používat pečeť, jejíž otisk je uložen v Archivu Národního muzea v Praze v Tzv. Eichlerově sbírce, která vznikala v letech 1825 - 1834. V opise je uvedeno: o PECET MNESTECKO .NOWI .HRADEK. Pečetní obraz tvoří váza se třemi růžemi uprostřed a dvěma tulipány po stranách. Název Neu-Hradek (také Nowý Hradek a Neo-Hradeca) uvádí také J. G. Sommer v hradeckém svazku své Topografie z r. 1836. Oficiálně se německý název Neuhradek objevuje až v seznamu obcí z r. 1849 a český název Hrádek nový až v lexikonu z r. 1854.

Starší literatura uvádí, že v r. 1736 udělil Karel VI. Hrádku současně s trhy také znak a povýšil jej na město. Toto tvrzení se ukázalo jako nepodložené. Nový Hrádek zůstal městysem, ačkoliv za první republiky obecní úřad používal úřední papíry se záhlavím Městský úřad v Novém Hrádku nad Metují. I toto bližší určení bylo zřejmě neoprávněné, alespoň úřední lexikony je neuvádějí.

Dokončení příště.

ZVEME VÁS DO SOKOLA

Začíná další aktivní cvičební a sportovní období. V naší jednotě jsou vychováváni mladí lyžaři v lyžařském oddílu pod vedením Václava Sychrovského mladšího a Jeronýma Holého staršího. Účastní se sokolských soutěží i soutěží organizovaných lyžařským svazem.

Muži cvičí pod vedením Pavla Bohadla, rekreačně se opět rozběhne volejbal pro muže i ženy - ing. Jer. Holý ml., sálovou kopanou hrají muži v letošním roce I. ligu, někteří jen rekreačně. Za jednotu Nový Hrádek bojuje i oddíl šachistů. Obětavě se o tento oddíl stará Václav Havrda z České Čermné, i když už nemá žádného aktivního hráčovského hráče. Taneční kroužek pro dorost si vzala na starost Martina Řeháková.

Ženy při cvičení s hudbou pod vedením Marcely Podzimkové posilují a protahují celé tělo, Martinková Lidmila vede cvičení zdravotní. Cvičební jednotky žen probíhají s dovolením pana ředitele v příjemném prostředí školní tělocvičny.

Starší cvičenci mají možnost cvičit s věrnou gardou s MUDr. Jaroslavou Pružinovou.

Dětem nejmladšího věku se nabízí opět hraní a cvičení s Jarkou Drašnarovou. Pro žákyně od 3. do 9. třídy jsme získali novou cvičitelku Věru Voltrovou, která učí na zdejší škole. Starší chlapce bude vést k této výchově a učit hrát pohybu v přírodě ing. Otakar Krásný. Honza Říha také starším chlapcům nabízí vedení k hrám softtenisu a stolnímu tenisu.

V bývalé šatně herců mají různá posilovací zařízení muži (i ženy), za která zodpovídá Standa Vančura.

V letošním roce díky obrovské iniciativě Jana Augusty, Standy Vančury a dalších vyrostla na jevišti cvičná stěna pro horolezce.

Veškerá tělocvičná aktivita je uspořádána časově do rozvrhu cvičebních hodin. Za každou složku odpovídá její vedoucí, na kterého se můžete obracet. Informace jsou vyvěšeny ve vývěsní skříňce Sokola na náměstí. Většina cvičení bude zahájena od 1. 10. 1996

V současné době pro žactvo 1. a 2. třídy a pro chlapce až do 5. třídy nám schází cvičitelé.

HLEDÁME NOVÉ CVIČITELE!!!

Sokol nabízí vzdělání cvičitele formou školení, která nejsou časově velmi náročná. V naší obci máme možnost děti vyvážet do měst do kroužků, což je náročné na peníze a čas, nebo se můžeme zapojit sami.

Věřím, že rodiče malých dětí chtějí, aby jejich dítě bylo pohyblivé, umělo, dokázalo, mělo kamarády. Obracím se na čtenáře místního časopisu, aby se, pokud se rozhodnou pro tuto práci s dětmi, na mě obrátili.

V této dnešní informaci nepoužívám stanoveného oslovení členů "sestro - bratře". Zdá se mi totiž stále velmi důvěrné. Ale jsem velice ráda, že si mezi sebou většinou tykáme a máme k sobě přátelský vztah. A že víme, proč se touto donkichotskou prací zabýváme, tak jako naši předchůdci, kteří nám dokázali prosadit dobré jméno sportovců hrádováků a udržet sokolovnu v dobrém stavu.

náčelnice Martinková Lidmila

***

Zveme Vás na posvícenskou zábavu na sokolovnu v sobotu 28. září. K tanci hraje skupina Alfa. Bude se jistě líbit příznivcům všech věkových kategorií.

***

Inzerát

Obecní úřad v Novém Hrádku nabízí k dlouhodobému pronájmu 2 byty 1. kategorie o rozloze 71,5 m² a 85 m². Základní podmínkou tohoto pronájmu je jednorázové složení částky ve výši minimálně 300.000,- Kč. Další informace včetně závazných podmínek je možno získat u starosty Nového Hrádku pana Svatoně na tel. čísle 0443/95705.

O čem jednalo obecní zastupitelstvo

V červnu obecní úřad obdržel schválení dotace na rekonstrukci 4 bytů (3 byty na místě dnešního obecního úřadu, 1 byt ve škole v Hradní ulici). Dotace na výstavbu 18 nových bytů nebyla pro letošní rok schválena. Přesto pokračovalo územní řízení pro jejich případnou výstavbu. ❖ Zdárně pokračuje rekonstrukce školky ❖ MUDr. Pružinová bude končit v gynekologické poradně, jednalo se o jejím nástupci. ❖ Ing. Mareš byl obci státem přidělen jako odborný lesní hospodář. ❖ Byl vyměřen břeh pod stadionem s možností odprodeje zájemcům. ❖ Je předběžný zájem o odkoupení parcely pro vybudování domova pro postižené děti - zastupitelstvo uvítalo tuto iniciativu. ❖ V obecním domě čp. 59 se rekonstruovala již 3. větev odpadů a vodoinstalací. ❖ Náklady na nejnuitnější dopravní značení v obci byly stanoveny na 25 - 30.000,- Kč. ❖ Paní Lejnová ukončila činnost v České spořitelně, otázkou zůstává budoucnost jednatelství. ❖ KINO bude otevřeno pouze v červnu a červenci, případně v září. ❖ Obec dosud neobdržela oficiální výsledky měření hluchnosti větrných elektráren, stavební povolení končí 30. června. ❖ Řešila se stížnost firmy DOPAS, která odváží komunální odpad. Z důvodu nepřipustného odpadu v popelnici (25 l konev od mléka) bylo poškozeno vnitřní zařízení KUKA vozu. ❖ Obec se podílí 50% na hrazení nákladů při budování cvičiště pro hasičský sbor. ❖ Řešil se problematický odvoz odpadu v Dolích. ❖ Pokračovaly práce na reaktivaci skládky pod Burketovým mostem.

V červenci bylo nutno řešit tíživou finanční situaci obce otevřením překlenovacího úvěru ve výši 300.000,- Kč (opozdily se daně právnických osob). ❖ Řešilo se ubytování nové učitelky ZŠ. ❖ Řešila se pojistná událost - spadlý smrk na KINO a případná změna pojist'ovny na Českou kooperativu. ❖ Řešilo se pozdržení úhrady obce Mezilesí - neinvestiční náklady na žáky stravující se ve školní jídelně. ❖ Bylo odloženo asfaltování silnice okolo Velosu (Velos

nabídl obci bezúročnou půjčku). ❖ Ing. Dítě dokončil passport místních komunikací - existují 3 problémová místa, která je nutno řešit s majiteli na místě. ❖ Letošní dotace státu na opravu sítěchy na kostele bude ve výši 480.000,- Kč. ❖ OZ odmítlo prezentaci obce na nové mapě Orlických hor (za 9.000,- Kč). ❖ Byla veřejně projednána Urbanistická studie Nového Hrádku.

V srpnu byli známí 2 žadatelé o nově rekonstruované byty. ❖ Z důvodu nepořádku po psech v obecních domech a jejich okolí se uvažuje o zákazu pobytu psů v těchto bytech. ❖ Proběhla jednání s majiteli sportovních pozemků. ❖ Rozhodlo se o dojíždění asi 7 dětí do školky ve Slavoňově do doby, než bude školka v Novém Hrádku dokončena. ❖ Od 7. 8. otevřel MUDr. Špáta gynekologickou poradnu.

V září byla vypracována studie finanční situace obce, obec zatím získala 66,67% z celkového objemu letošních daní. ❖ Bylo schváleno zrekonstruování 1. patra v prodejně potravin na náměstí, kam se přibližně v listopadu přestěhuje obecní úřad. Rekonstrukce bude stát asi 900.000,- Kč. Pro knihovnu se hledá vhodný prostor. ❖ KINO přes prázdniny prosperovalo, bylo schváleno, že kromě prvních měsíců v roce bude promítat asi 1x měsíčně pro veřejnost, pro školy po dohodě. ❖ Od 2. září je otevřena Česká spořitelna. ❖ Pan Holý dokončuje tabuli a mapu lyžařských a turistických stezek okolo Nového Hrádku. ❖ Byl schválen poplatek za uložení nahodilého odpadu ve výši 1,- Kč/1 kg. ❖ Dle zákona o požární ochraně byly schváleny prohlídky ve všech domech. ❖ 6. 9. 1996 byla slavnostně otevřena rekonstruovaná mateřská škola, kuchyň a školní jídelna, 7. 9. 1996 byl den otevřených dveří. ❖ Byl navržen inzerát na obsazení 2 volných bytů s finanční spoluúčastí nájemníka.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Martinková Anna	A. Kopeckého	16. 7. 1912	84 let
Černý Bohuslav	A. Kopeckého 139	22. 7. 1912	81 let
Zelená Anna	Dlouhé 22	23. 7. 1907	89 let
Drašanová Růžena	Doly 173	30. 7. 1916	80 let
Kubeček František	Doly 177	13. 8. 1914	82 let
Škoda Josef	Náměstí 36	19. 8. 1913	83 let
Klamtová Marie	Hradní 65	6. 9. 1913	83 let
Novotná Marie	Rokolská 258	11. 9. 1909	87 let
Klimšová Marie	Končiny 219	13. 9. 1912	84 let
Školník František	Hradní 68	16. 9. 1911	85 let

Noví občani:

Leoš Ruffer	Náchodská 59	18. 6. 1996
Barbora Vančurová	Sokolská 363	13. 7. 1996
Daniel Růžicka	U stadionu 358	25. 8. 1996

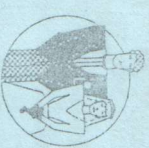
Zemřeli občané:

Josef Balcar	Náchodská 56	5. 6. 1996
--------------	--------------	------------

Sňatek uzavřeli na OÚ:

23. 8. 1996 Jan Dědek a Klára Zajíčková (Náchod, Nové Město n/M.)

Diamantovou svatbu oslavili:

15. 9. 1996 Bohumila a František Kubečkovi (Doly 177, Nový Hrádek)
21. 9. 1996 Božena a Jan Čápari (Dlouhé 34, Nový Hrádek)

Elektrikář...

Dne 5. 6. 1996 zemřel Pan Elektrikář Josef Balcar.

Tak nějak automaticky jsme si zvykli, že když nešel na Hrádku elektrický proud, šlo se za panem Balcarem. Když chtěl někdo připojit sporák, vybudovat elektroinstalaci, opravit mixér, vyměnit výbojku na veřejném osvětlení či připojit nový kandelábr, opravit elektrické topení, vyrobit rozvaděč, vyměnit silové pojistky či jistič... - pan Balcar byl vždy nablízku s ochotnou pomocí či radou. A kolik Vánoc již máme spojených s rozzářeným smrkem na náměstí - díky panu Balcarovi.

Přestože to byl člověk skromný a nenápadný, svým životem a prací měl obrovský podíl na rozvoji Nového Hrádku. A myslím, že na Hrádku není mnoho domácností, které by pan Balcar nenavštívil.

Já osobně jsem pana Balcara vždycky obdivoval, že si se vším uměl poradit. Dokázal problémy řešit rychle, levně a hlavně ochotně. A tak jsem od něj odkoukával na různých brigádách, jak hravě si dokázal poradit s poruchami elektrické instalace, s návrhem nového vedení či výrobou rozvaděče. A vážil jsem si ho jako člověka, který se do poslední chvíle příkladně staral o svoji rodinu a blízké a dokázal se tiše vypořádat se všemi trápeními, která jej v životě potkala.

Když řekneme elektrikář - okamžitě připojíme jméno pana Josefa Balcara. Škoda, že toto slovní spojení již zůstane jen v našich vzpomínkách. Ale život jde dál a v případě pana Balcara našťástí nepadlo jablko daleko od stromu: hrádovské veřejné osvětlení má nové opatrovníky. Jsou jimi jeho syn Jaroslav Balcar a zeť Jiří Škoda.

Ing. Jiří Hlaváček

Při inventuře objevili v Novém Hrádku na Náchodsku mj. i šestnáct loutek. Mladí je nenechali jen tak zahálet, vznikli tu loutkoherecký soubor Sokola. Foto: Archiv souboru

Sokolové si připomněli odkaz Tyršových ideí Dva víkendy patřily sportu, tanci a posezení u táboráku

Nový Hrádek - Nabídnout hlavně dětem a mladšímu publiku ptačivý program a v duchu Tyršových myšlenek cvičit nejen tělo, ale i odvahou a pevnou vůlí, pěstovat morální zásady, čest a kamarádství si i do dalších let vytkli sokolové v Novém Hrádku na Náchodsku, kteří si připomněli sto let činnosti na oslavách, jež včera vyvrcholily.

Po dva víkendy bylo živo na hřištích i v tělocvičně sokolovny, kterou si vybudovali před 72 lety a o tři roky po-

zději v ní otevřeli i kino. Vedle ukázek sletových skladeb a cvičení jednot Jiráskovy sokolské župy podkrkonošské probíhaly různé soutěže - začta, zpívání se u táboráku a tančilo na parketu. Zájem poutala výstava bohatého archivu, za nějž jednota vděčí rodině Josefa Fialy. Zazděny přechyly řádění fašistů i vládu jedné strany historické dokumenty od zápisů ze schůzek zakladatelů, legitimací prvních členů a dalších písemností včetně dopisů význam-

ných osob - např. Mistra Aloise Jiráska. Nechybí ani plakáty a pohlednice, dokládající významné okamžiky sportovního a společenského života. Patří k nim župní slety, konané v tomto městečku v letech 1929 - 1939, nebo divadelní představení ochotníků, různé výstavy, soutěže a bály. Spousta fotografií pak zachycuje tváře těch, kteří se akcí zúčastnili. Je na nich s pohárem vítězů i současný guvernér ČNB Josef Tošovský, odchovanec zdejšího Sokola. (kš)

Nadšení mladých vrátilo stopadesátileté loutky na scénu

Inventurní nález cenného historického pokladu podnítl zájem o vytvoření nového souboru

Nový Hrádek - Ukončení prázdnin a zahájení nového školního roku včera zpříjemnil malým školákům pohádkou "O hloupém Honzovi a hodném drakovi" loutkoherecký soubor Sokola v Novém Hrádku na Náchodsku.

Ke znovuzkříšení staré tradice přispěla porevoluční obnova činnosti místní tělovýchovné jednoty, která nedávno oslavila 100 let svého trvání. Poněvadž pořádek patří k dobrým mravům, při-

kročili tu k prohlídce skříněk, balíků a krabic a sepsování jejich obsahu. A při inventuře objevila RNDr. Lenka Šinkorová poklady. Nejenže bohatý archiv umožnil instalovat zajímavou výstavu k jubileu, ale našlo se i 16 loutek, jejichž stáří znalec odhadl na 150 let a historickou cenu raději ani nevyzradil. Cena necena, řekli si mladí, proč by ta krása měla bez užítu zahálet. A vedle fotbalu, volejbalu a kondičního cvičení se jednou večer sešli kvůli divadelní inscenaci.

Když ing. Janu Simbartlo-

vu vyslal Sokol na odbornou instrukci, vrátila se tak nadšená a zapálená pro věc, že se z ní stala autorka, dramaturgyně, režisérka a bůhvíco ještě v jedné osobě a začala práce. Mezi konstruktéry, programátory, výzkumníky, policisty a pracovníky dalších profesí, převážně dojíždějícími do zaměstnání do Nového Města nad Metují a Náchoda, se našlo 14 loutkoherců, čtyři technici a kytarista. To jim dovolilo pojmout inscenaci jako hru se zpěvy. Pochopitelně, že i písně jsou z vlastní autorské dílny.

Mezi dřevěnými herci sice chybí Kašpárek, ale Honza, Škrhola a poustevník, král s princeznou, princ a rytíř Jeníček s Mařenkou v sokolském kroji a dva čerti dovolují rozvinout fantazii. Hodně toho obstará i drak, který hýbe nejen křídly a nohama, ale klape i zubatou čelistí a celý se různě vlíní.

Proto se už pracuje na novém scénáři. Jak nám Jana prozradila, bude o rozmazlené princezně a čertech, kteří stejně jako při včerejším představení vzbudí v dětech smích a pohodu nad tím, že

všechno dobře dopadne. Zlo je poraženo, dobro zvítězí a špatnosti jsou napraveny. Prostě působí pozitivní příklad. Bolesti a utrpení je pryč dost v televizi.

Těšit se ovšem mohou i dospělí. Jelikož setrvávají na představení jako doprovod capartů a líbí se jim hra, kterou včera někteří viděli už potřetí, počítá soubor s nastudováním komedie či frašky speciálně pro ně. Režisérka jen prozradila, že v tom bude humor a vtip v poněkud lechtivém tónu.

KVĚTA ŠPATKOVÁ

Dvě zprávy z Hradeckých novin:

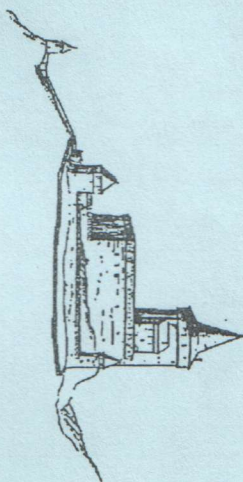
Frymburské ozvěny, zpravodaj obce Nový Hrádek

● Číslo bylo vydáno 26. 9. 1996

● Redakce: Ing. Jiří Hlaváček, Mgr. Hana Hlaváčková

● adresa: Náměstí 46, 549 22 Nový Hrádek

● Nevýžádané příspěvky se nevracejí

ROZVRH CVIČEBNÍCH HODIN - cvičební rok 1996 - 1997

SOKOLOVNA											
15.00 15.30 16.00 16.30 17.00 17.30 18.00 18.30 19.00 19.30 20.00 20.30 21.00											
úterý			LYŽAŘI Sychrovský	Rodiče a děti Drašnarová	Žákyně Votrová	VOLEJBAL Ing. Holý					
středa			SPORTOVNÍ HRY - žáci Ing. Krásný				SÁLOVÁ KOPANÁ Lanta				
čtvrtek			LYŽAŘI Sychrovský	Věrná garda Dr. Pružinová	TENIS Říha		Muži Bohadlo				
pátek		TANEČNÍ KROUŽEK Řeháková									
sobota	10.00 - 12.00	Ing. Krásný, Říha, Řeháková									
pondělí, středa, pátek							POSILOVNA				

ŠKOLNÍ TĚLOCVIČNA - cvičení ženy											
15.00 15.30 16.00 16.30 17.00 17.30 18.00 18.30 19.00 19.30 20.00 20.30 21.00											
úterý											Při hudbě Podzimková
čtvrtek											Zdravotní Martinková
pátek											Při hudbě Podzimková
neděle											Při hudbě Podzimková